KOMISIJOS DIREKTYVA 2008/63/EB

2008 m. birželio 20 d.

dėl konkurencijos telekomunikacijų galinių įrenginių rinkose

(Tekstas svarbus EEE)

(kodifikuota redakcija)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 86 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) 1988 m. gegužės 16 d. Komisijos direktyva 88/301/EEB dėl konkurencijos galinės telekomunikacinės įrangos rinkose [1] buvo iš esmės keičiama [2]. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.

(2) Visose valstybėse narėse telekomunikacijos buvo pilnai arba iš dalies valstybinė monopolija, kuri paprastai buvo įteisinama suteikus specialiąsias arba išimtines teises vienai arba daugiau organizacijų, atsakingų už telekomunikacijų tinklo infrastruktūros ir atitinkamų paslaugų teikimą. Tačiau tokios teisės dažnai neapsiribojo tik telekomunikacijų tinklo paslaugų teikimu, bet apėmė ir prie telekomunikacijų tinklo jungiamų telekomunikacijų galinių įrenginių tiekimą naudotojams. Per paskutiniuosius dešimtmečius buvo stebima ženkli telekomunikacijų tinklų techninė pažanga, ypač telekomunikacijų galinių įrenginių srityje.

(3) Valstybės narės atsižvelgdamos į techninę ir ekonominę pažangą peržiūrėjo jų suteiktas specialiąsias arba išimtines teises telekomunikacijų sektoriuje. Telekomunikacijų galinių įrenginių tipų gausa ir multifunkcinio galinių įrenginių naudojimo galimybė reiškia, kad naudotojams turi būti leidžiama laisvai rinktis įvairių prieinamų tipų įrengimus, kad jie galėtų gauti maksimalią naudą iš sistemų technologinio progreso.

(4) Suteiktos išimtinės teisės riboja laisvą telekomunikacijų galinių įrenginių (įskaitant ir palydovinės įrangos) judėjimą jų importo bei tiekimo rinkai srityse todėl, kad kai kurie iš šių įrenginių nepatenka į rinką, arba tokių įrenginių prijungimo, paleidimo ir priežiūros srityse, todėl, kad atsižvelgiant į rinkos charakteristikas, o ypač į šių įrenginių įvairovę ir techninį pobūdį, monopolija neturi paskatų teikti tokias paslaugas įrenginių, kurių ji netiekia rinkai ar neimportuoja, atžvilgiu, nei nustatyti jų kainas pagal sąnaudas, kadangi nėra naujai įeinančių į rinką įmonių konkurencijos pavojaus. Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje įrangos rinkų paprastai yra didelė telekomunikacijų galinių įrenginių įvairovė ir bet kokių specialiųjų teisių suteikimas, kurios tiesiogiai arba netiesiogiai riboja įmonių, turinčių teisę importuoti, tiekti rinkai, prijungti, paleisti ir prižiūrėti tokius įrenginius, skaičių, gali turėti tokio paties pobūdžio poveikį, kaip ir išimtinių teisių suteikimas. Tokios specialiosios arba išimtinės teisės yra laikomos priemonėmis, turinčiomis tolygų poveikį kiekybiniams apribojimams, nesuderinamiems su Sutarties 28 straipsniu. Todėl yra būtina panaikinti visas dabartiniu metu telekomunikacijų galinių įrenginių importo, tiekimo rinkai, prijungimo, paleidimo ir priežiūros srityse suteiktas išimtines teises, taip pat tokias teises, kurios turi panašų poveikį – t. y. visas specialiąsias teises, išskyrus tas, kurios suteikiamos kaip teisinis arba reguliavimo pranašumas vienai ar daugiau įmonių ir daro įtaką tik kitų įmonių galimybei verstis bet kuria iš pirmiau išvardytų veiklos rūšių toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.

(5) Su telekomunikacijų galiniais įrenginiais susijusios specialiosios arba išimtinės teisės praktiškai yra realizuojamos sudarant nepalankias sąlygas tiekti tokius įrenginius iš kitų valstybių narių, ypač neleidžiant naudotojams laisvai pasirinkti tokių telekomunikacijų galinių įrenginių, kurie, nepriklausomai nuo jų kilmės šalies, geriausiai atitiktų jų poreikius pagal kainą ir kokybę. Todėl šių teisių realizavimas nėra suderinamas su Sutarties 31 straipsniu visose valstybėse narėse.

(6) Telekomunikacijų galinių įrenginių instaliavimo ir priežiūros paslaugos yra pagrindinis veiksnys juos perkant arba nuomojant. Specialiųjų arba išimtinių teisių išlaikymas šioje srityje būtų tolygus išimtinių teisių šioje rinkoje suteikimui. Todėl šios teisės privalo būti panaikintos, kad išimtinių teisių panaikinimas telekomunikacijų galinių įrenginių importui ir tiekimui į rinką padarytų bent kokį praktinį poveikį.

(7) Telekomunikacijų galinių įrenginių priežiūra yra paslauga Sutarties 50 straipsnio prasme. Paslauga, kuri komerciniu požiūriu negali būti atskirta nuo telekomunikacijų galinių įrenginių tiekimo rinkai, privalo būti teikiama laisvai pagal Sutarties 49 straipsnį, ypač tada, kai tokią paslaugą teikia kvalifikuoti telekomunikacijų operatoriai.

[1] OL L 131, 1988 5 27, p. 73. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 94/46/EB (OL L 268, 1994 10 19, p. 15).

[2] Žr. II priedo A dalį.

(8) Toliau tęsiasi Sutartyje išdėstytų konkurencijos taisyklių pažeidimai, kurie tiek nepalankiai veikia prekybos raidą, kad gali prieštarauti Bendrijos interesams. Didesnė konkurencija telekomunikacijų galinių įrenginių rinkoje reikalauja įvesti aiškias, 1999 m. kovo 9 d. Tarybos ir Europos Parlamento direktyvoje 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo [1] nurodytus būtinus reikalavimus atitinkančias technines specifikacijas, bei leisti laisvą telekomunikacijų galinių įrenginių judėjimą. Savo ruožtu, toks skaidrumas būtinai reikalauja paskelbti technines specifikacijas.

(9) Specialiųjų arba išimtinių teisių suteikimas telekomunikacijų galinių įrenginių importui ir tiekimui į rinką veda prie padėties, prieštaraujančios Sutarties 3 straipsnio g dalies tikslui, reikalaujančiam sukurti sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma ir *a fortiori* reikalaujančiam, kad konkurencija nebūtų eliminuojama. Valstybės narės pagal Sutarties 10 straipsnį yra įpareigotos susilaikyti nuo bet kokių priemonių, galinčių trukdyti siekti Sutarties, įskaitant 3 straipsnio g dalį, tikslų. Todėl specialiosios arba išimtinės teisės turi būti laikomos nesuderinamomis su Sutarties 82 ir 3 straipsniais, o tokių teisių suteikimas arba išlaikymas valstybėje narėje draudžiamas pagal Sutarties 86 straipsnio 1 dalį.

(10) Norint užtikrinti, kad naudotojai galėtų laisvai pasirinkti telekomunikacijų galinius įrenginius, reikia žinoti ir aiškiai pateikti viešųjų galinių telekomunikacijų tinklų sąsajų, prie kurių jungiami telekomunikacijų galiniai įrenginiai, charakteristikas. Todėl valstybės narės privalo užtikrinti, kad tokios charakteristikos būtų paskelbtos ir kad naudotojai turėtų prieigą prie viešųjų galinių telekomunikacijų tinklų sąsajų.

(11) Tam, kad telekomunikacijų galinių įrenginių gamintojai galėtų pateikti rinkai jų gaminamus įrenginius, jie privalo žinoti, kokias technines specifikacijas tie įrenginiai turi atitikti. Todėl valstybės narės turėtų patvirtinti ir paskelbti telekomunikacijų galinių įrenginių specifikacijas, kurių projektus jos privalo pateikti Komisijai pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką [2]. Iš kitų valstybių narių importuojamiems įrenginiams specifikacijos gali būti taikomos tik tiek, kiek tai yra būtina užtikrinant atitikimą Direktyvos 1999/5/EB 3 straipsnyje nurodytiems esminiams reikalavimams, ko galima teisėtai reikalauti pagal Bendrijos teisę. Bet kuriuo atveju valstybės narės turi laikytis Sutarties 28 ir 30 straipsnių, pagal kuriuos importuojanti valstybė narė privalo leisti teisėtai kitoje valstybėje narėje gaminamų ir parduodamų telekomunikacijų galinių įrenginių importą į savo šalies teritoriją.

(12) Norint užtikrinti, kad šios specifikacijos būtų taikomos skaidriai, objektyviai ir be diskriminavimo, jų taikymo priežiūra dėl akivaizdaus interesų konflikto negali būti pavesta telekomunikacijų galinių įrenginių rinkoje esančiam konkurentui. Todėl valstybės narės turėtų garantuoti, kad atsakomybė už priežiūrą tektų organizacijai, nepriklausomai nuo telekomunikacijų tinklo operatorių ir nuo bet kurio atitinkamos rinkos konkurento.

(13) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

1) „galiniai įrenginiai“ reiškia:

a) telekomunikacijų įrenginiai, tiesiogiai arba netiesiogiai prijungti prie galinio viešojo telekomunikacijų tinklo sąsajos informacijai perduoti, apdoroti arba priimti; abiem atvejais (tiesioginiu ir netiesioginiu) galiniai įrenginiai prie telekomunikacijų tinklo prijungiami laidais, optinėmis skaidulomis arba elektromagnetiniu būdu; prijungimas prie telekomunikacijų tinklo vadinamas netiesioginiu, jeigu įrenginiai prijungiami tarp telekomunikacijų tinklo galinių įrenginių ir to tinklo galinės sąsajos;

b) palydovinio ryšio žemės stočių įrenginius;

2) palydovinio ryšio žemės stoties įrenginiai – tai telekomunikacijų galiniai įrenginiai, kuriuos galima panaudoti radijo ryšio signalams siųsti, arba ir siųsti, ir priimti („siuntimas/priėmimas“), arba tiktai priimti („tik priėmimas“), naudojant palydovus arba kitokias kosmines sistemas;

3) „įmonės“ reiškia valstybines arba privačias organizacijas, kurioms valstybės narės suteikia specialiąsias arba išimtines teises importuoti, tiekti į rinką, prijungti, parengti eksploatavimui bei įjungti arba aptarnauti telekomunikacijų galinius įrenginius;

[1] OL L 91, 1999 4 7, p. 10. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).
[2] OL L 204, 1998 7 21, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/96/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 81).

4) specialiosios teisės – tai teisės, kurias valstybė narė suteikė ribotam įmonių skaičiui bet kokiu įstatymu ar kita teisine priemone, kuri apibrėžtoje geografinėje teritorijoje:

a) apriboja tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba

b) nustato kelias konkuruojančias bendroves ne pagal a punkte nurodytus kriterijus, arba

c) suteikia bet kuriai bendrovei arba įmonėms ne pagal a ir b punktuose nurodytus kriterijus, bet kokius teisinius arba reguliavimo pranašumus, kurie gerokai paveikia bet kurios kitos įmonės galimybes importuoti, pateikti rinkai, prijungti, pradėti eksploatuoti ir (arba) techniškai prižiūrėti telekomunikacijų galinius įrenginius toje pačioje geografinėje vietovėje iš esmės lygiavertėmis sąlygomis.

2 straipsnis

Valstybės narės, kurios suteikė įmonėms specialiąsias arba išimtines teises, užtikrina, kad būtų panaikintos visos išimtinės teisės, taip pat tokios specialiosios teisės, kurios:

a) sumažina tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau, ne pagal objektyvius, deramus ir nediskriminuojančius kriterijus, arba

b) nustato kelias konkuruojančias įmones ne pagal a punkte nurodytus kriterijus.

Jos turi informuoti Komisiją apie priimtas priemones arba šiam tikslui skirtų įstatymų projektų parengimą.

3 straipsnis

Valstybės narės turi užtikrinti, kad ūkio subjektai turėtų teisę importuoti, tiekti į rinką, prijungti, pradėti eksploatuoti telekomunikacijų galinius įrenginius ir vykdyti jų priežiūrą.

Tačiau valstybės narės gali:

a) atsisakyti prijungti palydovinio ryšio žemės stoties įrenginius prie viešųjų telekomunikacijų tinklų arba pradėti juos eksploatuoti, jeigu jie neatitinka atitinkamų bendrųjų techninių reglamentų, priimtų pagal Direktyvą 1999/5/EB, arba tokiems nesant, neatitinka esminių reikalavimų, išdėstytų tos direktyvos 3 straipsnyje; nesant suderintų reglamentuojančių sąlygų ar bendrųjų techninių taisyklių, nacionalinės taisyklės turi būti proporcingos tokiems esminiams reikalavimams ir apie jas pranešama Komisijai pagal Direktyvą 98/34/EB, kai to reikalaujama minėtoje direktyvoje;

b) atsisakyti prijungti telekomunikacijų galinius įrenginius prie viešųjų telekomunikacijų tinklų, jeigu jie neatitinka kai kurių bendrųjų techninių reglamentų, priimtų pagal Direktyvą 1999/5/EB, arba tokiems nesant, neatitinka esminių reikalavimų, išdėstytų tos direktyvos 3 straipsnyje;

c) remdamosi objektyviais, nediskriminaciniais ir viešai prieinamais kriterijais reikalauti iš ūkio subjektų turėti tinkamą galinių įrenginių prijungimui, paleidimui bei aptarnavimui reikalingą techninę kvalifikaciją.

4 straipsnis

Valstybės narės turi užtikrinti, kad telekomunikacijų paslaugų naudotojai turėtų prieigą prie naujų viešojo telekomunikacijų tinklo galinių sąsajų ir kad tokių galinių sąsajų fizinės charakteristikos būtų paskelbtos viešųjų telekomunikacijų tinklų operatorių.

5 straipsnis

Valstybės narės turi užtikrinti, kad visos telekomunikacijų galinių įrenginių specifikacijos būtų formaliai patvirtintos ir paskelbtos.

Valstybės narės pagal Direktyvą 98/34/EB praneša Komisijai apie visų telekomunikacijų galiniams įrenginiams taikomų techninių specifikacijų projektus.

6 straipsnis

Valstybės narės turi užtikrinti, kad atsakomybė už 5 straipsnyje nurodytų specifikacijų taikymo priežiūrą būtų pavesta nuo prekes arba paslaugas telekomunikacijų sektoriuje tiekiančių valstybinių arba privačių įmonių nepriklausomai organizacijai.

7 straipsnis

Kiekvienų metų pabaigoje valstybės narės turi pateikti Komisijai ataskaitą, pagal kurią Komisija galėtų patikrinti, kaip valstybės narės laikosi 2, 3, 4 ir 6 straipsnių nuostatų.

Ataskaitos pavyzdys yra pateiktas I priede.

8 straipsnis

Direktyva 88/301/EEB su pakeitimais, padarytais direktyva, nurodyta II priedo A dalyje, yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

9 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

10 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. birželio 20 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

7 straipsnyje nurodytos ataskaitos pavyzdys

2 straipsnio įgyvendinimas

Telekomunikacijų galiniai įrenginiai, kuriems taikomi teisės aktai yra arba buvo keičiami.

Pagal telekomunikacijų galinių įrenginių kategorijas:

— priemonės priėmimo data, arba

— teisės akto priėmimo data, arba

— priemonės įsigaliojimo data.

3 straipsnio įgyvendinimas

— Telekomunikacijų galiniai įrenginiai, kurių prijungimas ir (arba) tiekimas buvo ribojamas,

— įrenginių techninėms charakteristikoms keliami reikalavimai, pateikiant nuorodas į jų paskelbimą.

4 straipsnio įgyvendinimas

— Nuorodos į publikacijas, kuriose apibrėžtos įrenginių fizinės charakteristikos,

— esamų galinių telekomunikacijų tinklų sąsajų skaičius,

— dabartiniu metu prieinamų galinių telekomunikacijų tinklų sąsajų skaičius.

6 straipsnio įgyvendinimas

— Paskirta(-os) nepriklausoma(-os) organizacija(-os).

II PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva su pakeitimu

(nurodyta 8 straipsnyje)

Komisijos direktyva 88/301/EEB	(OL L 131, 1988 5 27, p. 73).
Komisijos direktyva 94/46/EB	(OL L 268, 1994 10 19, p. 15).

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminų sąrašas

(nurodytas 8 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas
88/301/EEB	—
94/46/EB	1995 m. rugpjūčio 8 d.

III PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Direktyva 88/301/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio įžanginiai žodžiai	1 straipsnio įžanginiai žodžiai
1 straipsnio pirmos įtraukos pirmas ir antras sakiniai	1 straipsnio 1 punkto a papunktis
1 straipsnio pirmosios įtraukos paskutinis sakinys	1 straipsnio 1 punkto b papunktis
1 straipsnio antra įtrauka	1 straipsnio 3 punktas
1 straipsnio trečios įtraukos įžanginiai žodžiai	1 straipsnio 4 punkto įžanginiai žodžiai
1 straipsnio trečios įtraukos pirma subįtrauka	1 straipsnio 4 punkto a papunktis
1 straipsnio trečios įtraukos antra subįtrauka	1 straipsnio 4 punkto b papunktis
1 straipsnio trečios įtraukos ketvirta subįtrauka	1 straipsnio 4 punkto c papunktis
1 straipsnio ketvirta įtrauka	1 straipsnio 2 punktas
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnio pirmas sakinys	3 straipsnio pirma pastraipa
3 straipsnio antras sakinys	3 straipsnio antros pastraipos įžanginis sakinys
3 straipsnio pirma įtrauka	3 straipsnio antros pastraipos a punktas
3 straipsnio antra įtrauka	3 straipsnio antros pastraipos b punktas
3 straipsnio trečia įtrauka	3 straipsnio antros pastraipos c punktas
4 straipsnio pirma pastraipa	4 straipsnis
4 straipsnio antra pastraipa	—
5 straipsnio 1 dalis	—
5 straipsnio 2 dalies pirmas sakinys	5 straipsnio pirma pastraipa
5 straipsnio 2 dalies antras sakinys	5 straipsnio antra pastraipa
6 straipsnis	6 straipsnis
8 straipsnis	—
9 straipsnis	7 straipsnis
10 straipsnis	—
—	8 straipsnis
—	9 straipsnis
11 straipsnis	10 straipsnis
I priedas	—
II priedas	I priedas
—	II priedas
—	III priedas